

UW WATERSCHAP

Adres Steenbokstraat 10
Postbus 4142
7320 AC Apeldoorn

Telefoon (055) 527 29 11

E-Mail info@vallei-veluwe.nl

Website www.vallei-veluwe.nl

Commissie

Digitaal via Zoom

Besprekingsverslag

Datum 14 juni 2021

Aanwezigen L.K. Pennings (voorzitter), M. Bos (secretaris), S.H.M. Ornstein (dijkgraaf), P.J. Gaynor (heemraad), F. ter Maten (heemraad), H. Veldhuizen (heemraad), B.J. van Vreeswijk (heemraad), G.J. van den Brandhof (ChristenUnie), S.J. de Bruin (ChristenUnie), H.G. van Burgsteden (Ongebouwd), C. van Dijk (ChristenUnie), W. Goedhart (Natuurterreinen), M. Groenewegen (Bedrijven), H.J. van Hartskamp (Lokaal Waterbeheer), J. Immekeker (Ongebouwd), R. Kremers (CDA), C. de Kruijf (PvdA), E. Baron Mackay (VVD), M. Maijer (PvdA), J.G.W. van Megen (AWP), A.T.F. Meier (Water Natuurlijk), S.E. Mulder (VVD), H.H. Pastoor (50PLUS), L.K. Pennings (Bedrijven), J.C. Pol-de Visser (AWP), E.M.N. Rooijmans-van Steenberg (VVD), D.H. Schut (Bedrijven), M.A.J. van der Tas (CDA), H.J. Van der Wind (SGP)

Commissieleden niet zijnde gekozen bestuursleden S. Buist (PvdA), A. Hart (50PLUS), K. Konings (Natuurterreinen), L. Polinder (SGP)

Ambtelijk aanw. L. Dennenberg, D.J. Tilkema, I. Kroeze, R. Moolenaars, G. Hospers, B. Meier

Kopie aan Aan- en afwezigen

Opgemaakt door Nicolien Knapen

Volgende verg. 6 september 2021

1. Opening en vaststellen agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen van harte welkom.
De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

2. Mededelingen

Er zijn geen mededelingen.

3. Vaststellen verslag commissie van 19 april 2021

Het verslag wordt ongewijzigd vastgesteld, met dank aan de samensteller.

Naar aanleiding van:

- Blz. 6: De heer Buist (PvdA) verzoekt om het onderwerp "diversiteit" eens te bespreken. Dit punt wordt meegenomen.

De secretaris geeft een toelichting op de actielijst:

1. BECH: Alternatieven c.q. varianten bespreken: Dit staat gepland voor Q3. Een datum wordt z.s.m. gecommuniceerd.
2. Slibstrategie agenderen: Dit onderwerp komt in het beeldvormend ab op 20 september a.s. aan de orde.
3. Schriftelijke terugkoppeling over SCADA: Dit punt is afgehandeld.
4. Terugkoppeling kwijtschelding als cijfers GBLT bekend zijn: Dit punt blijft staan.

4. Voorjaarsbrief

Toelichting door heemraad van Vreeswijk:

In de beeldvormende vergadering van 31 mei jl. is er een discussie geweest over de ontwikkelingen die zich hebben voorgedaan sinds de begroting 2021. Het gaat om 8 ontwikkelingen die niet vermijdbaar zijn; dit leidt tot een bedrag van ongeveer € 7,5 miljoen boven de ramingen van destijds. Geadviseerd is temporisering mogelijk te maken en een milde tariefstijging te realiseren. Dat heeft geleid tot het voorstel wat nu voorligt met een temporisering als het gaat om klimaatadaptatie en informatiemanagement, een taakstelling als het gaat om VTH en communicatie en temporisering in aanvulling algemene reserve zuiveringsbeheer. Er volgen nog voorstellen over handhaving, Kactus en informatiemanagement. Het gaat nu om globale cijfers, de actualisatie vindt eind dit jaar plaats bij de begroting 2022.

Bij de begrotingsbehandeling in november 2020 is het onderwerp kwijtschelding besproken. Een aantal partijen heeft gesteld dit nog eens breder te willen bespreken en daar is nu het moment voor. De voorstellen zoals die door de PvdA zijn ingediend worden beschouwd als een soort van graadmeting of mogelijke amendementen ingediend zullen worden in de vergadering van het algemeen bestuur op 5 juli a.s. Het college van d&h adviseert handhaving van het huidige beleid.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Complimenten voor de kwaliteit van de stukken. De inbreng vanuit de beeldvormende vergadering is goed vertaald in het voorstel.
- Er is brede steun voor de voorgestelde voorkeursvariant.
- Er is steun voor het voorstel om het kwijtscheldingsbeleid ongewijzigd te laten.
- Als gekozen wordt voor de voorkeursvariant, dan ook graag zicht op de situatie als er geen temporisering plaatsvindt en hoe ongewenste effecten tijdig gesignaleerd kunnen worden.
- Op een begroting van € 150 miljoen zijn de financiële effecten van een aangepast kwijtscheldingsbeleid verwaarloosbaar. Er is geen sprake van inkomenspolitiek; het gaat hier om mededogen.
- Het waterschap hoort nog steeds bij de waterschappen met de laagste tarieven. Wellicht goed daar eens over na te denken.
- Er kunnen meevallers zijn. Wellicht is ook op bepaalde activiteiten te besparen. Mogelijk zit daar de rek bij de begrotingsbehandeling later dit jaar.
- De tariefstijging mag niet boven de inflatie uitkomen. Er moet rekening worden gehouden met de financiële draagkracht van de belastingbetaler.
- Moet het GBLT sociaal incasseren handhaven?
- In hoeverre is de Omgevingswet verwerkt in dit stuk?

- Een aantal fracties vindt het onwenselijk dat klimaatadaptie wordt getemporiseerd voordat de inhoud daarvan besproken is. Temporisering leidt ertoe dat minder goed kan worden aangesloten bij opgaven van partners op dit vlak. Dat moet worden voorkomen.
- De temporisering op droogteaanpak is een eendimensionale discussie. Dat is het probleem vooruitschuiven wat op een later moment dubbel en dwars terugkomt.
- Qua kwijtschelding vindt Natuurterreinen het voorstel van de PvdA sympathiek. Ook AWP steunt een eventuele motie of amendement. Binnen de fractie Lokaal Waterbeheer is hier (nog) geen unanimitieit over.
- Voorgesteld wordt om de term "klimaatadaptie" te herformuleren in "wateropgave" omdat het dan een breder kader wordt.
- Stel bij een beperkter budget in de komende jaren de juiste prioriteiten.
- Er zijn zorgen m.b.t. de vaste kostenstructuur van de organisatie.

Beantwoording door heemraad Van Vreeswijk:

- Voor de lange termijn behouden we de doelen maar we zijn in staat om te temporiseren. Er zijn nauwelijks mogelijkheden m.b.t. de egalisereserves.
- Temporisering zal leiden tot hier en daar wat schuring. Het is aan de directie om zaken tijdig te signaleren en op te pakken.
- Om in de loop der tijd met voorstellen te kunnen komen moet er begrotingsruimte zijn. Die is er eigenlijk niet.
- Als er meevallers zijn in de loop van het jaar gaat het vaak om uitgestelde investeringen. Die hebben geen invloed op de exploitatie en dus ook niet op de lasten.
- De tarieven worden vastgesteld in november. Het nadrukkelijk verzoek van het college is om het kwijtscheldingsbeleid onafhankelijk van het tarief vast te stellen. Kwijtschelding is een politieke keuze en geen begrotingskeuze.
- Bij aanpassing van het kwijtscheldingsbeleid moet GBLT het softwaresysteem en de processen aanpassen. Daar is tijd voor nodig.
- Als je realistisch wilt begroten, dan zit er eigenlijk geen ruimte meer in de begroting. Bij elk voorstel hoort een financiële paragraaf.
- Sociaal incasseren betekent kijken naar draagkracht. Soms leidt dat tot kwijtschelding omdat het niet is aangevraagd. In veel gevallen gaat het erom dat wanneer je mensen helpt zij in staat blijken te zijn om belasting te betalen die zij voorheen niet konden betalen.
- De heemraad begrijpt de onrust over een aantal beleidsnota's die nog vastgesteld moeten worden. Het is niet verstandig om uitgangspunten te formuleren vlak voor vaststelling van de begroting.
- Op dit moment is er geen effect van uitstel van de Omgevingswet.
- M.b.t. het wijzigen van klimaatadaptie in wateropgave: Het is een reserve die overal voor ingezet kan worden, maar het is gedefinieerd voor de klimaatadaptie. De brede discussie vindt plaats bij het programma Kactus.

In tweede termijn:

De PvdA-fractie overweegt om in de aanloop naar de ab-vergadering van 5 juli a.s. met een voorstel te komen rondom de kwijtschelding.

De voorzitter constateert dat er brede steun is voor het advies van de voorkeursvariant. M.b.t. het kwijtscheldingsbeleid ligt het niet voor de hand dat een meerderheid tegen het collegevoorstel is voor handhaving van de huidige situatie. Indien er initiatieven zijn voor moties en/of amendementen dan wordt men verzocht dat tijdig aan te geven bij de organisatie.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 5 juli a.s.

5. Communicatiestrategie 2021-2027

Inleiding door de dijkgraaf:

Het gaat hier om een hoofdlijnenstrategie waarin vier communicatieprincipes zijn opgenomen en vier strategische aandachtspunten. Dit onderwerp is besproken in de vergadering van 15 maart jl. waar het ab een aantal onderwerpen heeft benoemd die men graag terug wil zien in de communicatiestrategie. E.e.a. is uitgewerkt in vier thema's: het versterken van samenwerking en participatie, het vergroten van waterbewustzijn, bestuurlijke legitimiteit en een communicatieve organisatie. Het Uitvoeringsplan communicatie wordt in september ter vaststelling voorgelegd aan het college van d&h. Bij een prachtig document als de BOVI en het BOP past een bijpassende communicatiestrategie. Daar past ook het verzoek om extra middelen bij.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Vanuit de fracties is veel waardering voor dit stuk.
- Er is veel aandacht gegeven aan het waterbewustzijn, maar in het voortraject is een duidelijke splitsing gemaakt tussen het waterschapsbewustzijn en het waterbewustzijn van de stakeholders. Het waterbewustzijn is nu te onderbelicht. Als het gaat om schaarste aan water is een belangrijke rol gegeven aan bedrijven, terwijl deze communicatiestrategie vooral gaat om waterbewustzijn bij inwoners. Bij voldoende water in de leefomgeving wordt verwezen naar de partners, maar juist de grondeigenaren kunnen een belangrijke rol spelen.
- Als het gaat over accountability wordt gerefereerd aan de meting van het imago-onderzoek, maar het zou ook een nulmeting kunnen zijn van bijvoorbeeld de verontreiniging van het rioolwater.
- Bij waterbewustzijn is het van belang om aandacht te besteden aan projecten die ook iets opleveren. Een goede businesscase kan de basis zijn om punten verder uit te werken.
- Er is een te geringe koppeling tussen de communicatiestrategie en de uitkomsten van het imago-onderzoek. In alles wat het waterschap doet moet uitgedragen worden wat we willen dat mensen oppakken. Er is sprake van een grote discrepantie tussen de strategie en de problemen die uit het imago-onderzoek volgen.
- Als suggestie wordt meegegeven om eens van de gebaande paden af te wijken en juist iets heel anders te gaan doen.

- Wanneer staat een volgende bijeenkomst over dit onderwerp gepland?
- Het is van belang dat inwoners handelingsperspectief zien.
- De hele organisatie kan in de lijn bezig zijn met het stimuleren van waterbewustzijn.
- De positie van het jeugdbestuur wordt gemist.
- Er is verbazing dat het uitvoeringsplan ter goedkeuring wordt voorgelegd aan het college van d&h. Ziet het algemeen bestuur hier iets van terug?

Beantwoording door de dijkgraaf:

- Dank voor de waardering.
- Het gaat vandaag om de communicatiestrategie en dat is wat anders dan de uitvoering.
- Het gaat niet alleen om inwoners maar ook om bedrijven. Dat wordt meegenomen in het stuk.
- Koppeling imago-onderzoek aan accountability: Er zijn veel dingen interessant om te meten, maar je moet ergens mee starten.
- Het is een mooie gedachte om ook helder te maken wat het werken aan waterbewustzijn op kan leveren.
- Het stuk is vooral geschreven op het waterbewustzijn. Het waterschapsbewustzijn is daar doorheen gevlochten.
- Het is belangrijk om jongeren te betrekken bij de communicatie en ook nieuwe dingen doen is van belang. De beweging moet gemaakt worden naar midden in de samenleving ten behoeve van het draagvlak. Geprobeerd wordt een breder publiek te raken.
- Communicatie is niet alleen een taak van de afdeling communicatie. Daarom is het vierde aandachtspunt ook een communicatieve organisatie.
- Het jeugdbestuur staat er duidelijk in bij het vergroten van het waterbewustzijn.
- De rol van het ab is kaderstellend en controlerend. De uitvoering ligt bij het college van d&h. Het uitvoeringsplan wordt uiteraard ter informatie aan het ab toegezonden.
- Het imago-onderzoek 2020 is een van de bronnen op basis waarvan deze strategie is vormgegeven. Daar waar dingen interessant zijn om mee te nemen in de uitvoering zal dat ook zeker gebeuren.

In tweede termijn:

- Het uitvoeringsplan ter informatie toesturen gaat niet ver genoeg. Het ab wil mee kunnen praten – bijvoorbeeld in een beeldvormende vergadering – hoe het uitvoeringsplan wordt ingezet. De dijkgraaf begrijpt de behoefte die wordt aangegeven, maar wil graag de scheidslijn tussen kaderstelling en uitvoering bewaken. Toegezegd wordt hier een opmerking over op te nemen in het stuk.

Advies van de commissie:

Dit stuk wordt als bespreekstuk doorgeleid naar de ab-vergadering van 5 juli a.s.

6. Onderwerp doelmatigheid 2021

De voorzitter stelt voor dat fracties zich beperken tot het uiten van een eerste en tweede voorkeur. Eventuele motivatie kan vervolgens schriftelijk plaatsvinden, waarna hier een

samenvatting van volgt. Bij een eenduidige voorkeur is dat de conclusie. Is dat niet zo, dan wordt z.s.m. verslag gedaan van de numerieke telling.

Voorkeuren van de fracties:

- Ongebouwd kiest voor KRW en als tweede keuze Watersparen.
- Natuurterreinen kiest voor DAW en als tweede keuze KRW.
- Bedrijven kiest als eerste en tweede keuze Circulaire economie/energietransitie.
- Water Natuurlijk kiest voor DAW en als tweede keus Klimaatmanifest Vallei en Eem.
- VVD kiest voor KRW in brede zin en als tweede keuze DAW.
- SGP kiest voor KRW en als tweede keuze Watersparen.
- PvdA kiest voor Watersparen en als tweede keuze DAW.
- Lokaal Waterbeheer kiest voor KRW en als tweede keuze Watersparen.
- ChristenUnie zet volledig in op Watersparen.
- CDA kiest voor samenwerking DAW en als tweede keuze Watersparen.
- AWP kiest volledig voor Watersparen.
- 50PLUS kiest voor Klimaatmanifest Vallei en Eem en als tweede keuze Watersparen.

Heemraad van Vreeswijk geeft aan dat het college geen nadrukkelijke voorkeur heeft uitgesproken. Op 5 juli a.s. wordt de keuze gemaakt en daarna moet de opdracht geformuleerd worden. Het ene onderwerp vergt meer voorbereiding van het andere. Het team dat dit uit moet werken staat op dit moment onder grote druk qua planning.

De voorzitter constateert dat er twee of drie onderwerpen zijn die hoog scoren. De fracties worden verzocht hun voorkeur(en) schriftelijk te formuleren, waar vervolgens een korte samenvatting van wordt opgesteld. Het college van d&h kan een concreet voorstel doen op 5 juli a.s., waarbij de heemraad dan ook de impact kan aangeven voor de organisatie.

De heer Van Dijk (ChristenUnie) vindt het jammer dat het nu een stemronde is geworden waardoor de argumenten en overwegingen niet aangegeven kunnen worden. De fractie wil dit soort onderwerpen in het vervolg graag op een andere manier bespreken.

7. Doelmatigheidsonderzoek toezicht en handhaving

Inleiding door de dijkgraaf:

Het concept eindrapport is 12 april jl. gepresenteerd aan de klankbordgroep. De reacties van de klankbordgroep zijn meegenomen in het definitieve rapport zoals het nu bij de stukken zit. Er ligt een scherp rapport met heldere aanbevelingen. In de bestuurlijke reactie die nu ter consultatie voorligt zijn de vier belangrijkste aandachtspunten benoemd die vragen om verbetering. In de Voorjaarsbrief is een taakstellend budget opgenomen voor de doorontwikkeling van toezicht en handhaving. Na bespreking in het college van d&h zal de bestuurlijke reactie definitief vastgesteld worden en wordt dit toegezonden aan het algemeen bestuur.

In het najaar komt toezicht en handhaving opnieuw aan de orde in het kader van het meerjarenbeleidsplan. De aanbevelingen uit het doelmatigheidsonderzoek zullen daar zo

goed mogelijk in worden verwerkt. Het doelmatigheidsonderzoek is met de medewerkers van de afdeling besproken. Het is goed te zien hoe zij zich gehoord en gezien voelen.

Vragen en/of opmerkingen vanuit de commissie:

- Er is waardering voor de concept bestuurlijke reactie en er is steun voor de vier speerpunten.
- Het is goed dat er een scheiding is tussen de strategische cyclus en de operationele cyclus.
- Op blz. 22/23 klopt het aantal aanbevelingen niet.
- Er wordt gesproken over communicatie naar ingelanden. Ingelanden zijn mensen die eigendom hebben; ingezetenen zijn mensen die geen eigendom hebben maar wel belasting betalen.
- De bestuurlijke reactie is te formeel en te reactief en dat lijkt een patroon te zijn geworden. Er zou gekeken moeten worden of er nog meer te leren is van dit rapport, bijvoorbeeld over de waarden die bij handhaving een rol spelen en die in het geding zijn. Welke lessen leert d&h uit de kloof die blijkbaar bestaat tussen beleid en uitvoering?
- Het is belangrijk dat medewerkers in het veld niet alleen beter betrokken worden bij het beleid, maar ook ingezet worden om het beleid te ontwikkelen.
- Het is goed dat snel is ingezien dat hier actie op genomen moet worden. Fijn dat de hakken niet in het zand worden gezet, waarvoor de complimenten.
- Er wordt uitgezien naar de actualisatie in het najaar.
- Sluit het beleid niet aan bij de praktijk of sluit de praktijk niet aan bij het beleid?
- Wellicht is dit scherpe rapport een wake-up call voor andere delen van de organisatie.
- De genoemde € 250.000 zou incidenteel moeten zijn; dit zou binnen de bestaande kostenstructuur opgelost moeten kunnen worden.
- Niet alleen het college van d&h maar ook het algemeen bestuur moet zich dit scherpe rapport aantrekken.
- Het watermerk is samenwerken en dat mag specifiekere worden opgenomen. Er wordt verwezen naar het rapport "Om de leefomgeving" van de commissie van Aartsen. Het zou goed zijn om met de omgevingsdiensten in het werkgebied, maar ook met de TBO's en politie goed te kijken hoe de beperkte capaciteit maximaal uitgenut kan worden. Graag aandacht voor de bestuurlijke samenwerking.
- De oproep tot reflectie met ab en college van d&h wordt ondersteund.

Beantwoording door de dijkgraaf:

- Ook het college van d&h leert van wat er voorligt. Het is geen plichtmatig antwoord wat voorligt, het reikt veel verder dan dat.
- Er ligt een doelmatigheidsonderzoek, er ligt een Omgevingswet en er is de noodzaak een nieuw meerjarenbeleidsplan vast te stellen. Dat maakt dat we in beweging moeten komen en dat er anders naar gekeken moet worden.
- Uiteraard hoeft niet alles geld te kosten. Helaas krijgen we steeds meer te maken krijgen met verruwing van de samenleving. De medewerkers zijn hier niet optimaal op toegerust. Daar moet aandacht voor zijn en daarom wordt een reservering gedaan,

die niet per definitie uitgegeven hoeft te worden. De vraag is structureel, het ene middel zal incidenteel zijn en een ander structureel.

- Samenwerking is inderdaad cruciaal en dat gebeurt gelukkig al intensief.

De dijkgraaf geeft aan dat alle opmerkingen van vanavond worden meegenomen in het meerjarenbeleidsplan dat later dit jaar aan de orde komt.

8. Rondvraag

De heer De Kruijf vraagt of het bedrijf MX Filtration bekend is bij het waterschap en de mogelijkheden daarvan? Deze vraag wordt schriftelijk beantwoord.

Mevrouw Groenewegen merkt op dat de regio Zwolle de status heeft gekregen van voorlopig NOVI-gebied. Is het waterschap opgewassen tegen zo'n aanpak waar de Rijksoverheid de lead neemt? Wat zijn de kansen en risico's? De voorzitter stelt voor deze vraag schriftelijk te beantwoorden.

Mevrouw Hart uit haar complimenten voor het Plastic Soup evenement, waarbij 5 kuub rommel uit de Eem en langs de oevers is gehaald. Dit kan een goed voorbeeld zijn voor meerdere gebieden in dit waterschap.

9. Sluiting

De voorzitter sluit de vergadering om 22.00 uur, met dank voor ieders inbreng.

Aldus vastgesteld in de vergadering van 6 september 2021.

Voorzitter

Secretaris

ACTIELIJST

Nr.	Datum afspraak	Actie	Door	Vóór/op	Afgerond
1	19-04-2021	BECH: Alternatieven c.q. varianten bespreken.	College van d&h	Q3 2021	
2	19-04-2021	Slibstrategie agenderen.	College van d&h	Beeldvormend ab 20-09-2021	
3	19-04-2021	Terugkoppeling kwijtschelding als cijfers GBLT bekend zijn.	College van d&h	z.s.m.	
4	14-06-2021	Schriftelijke terugkoppeling op vragen uit de rondvraag: <ul style="list-style-type: none">• Is bedrijf MX Filtration (en de mogelijkheden daarvan) bekend bij het waterschap?• Reactie op vragen m.b.t. de regio Zwolle als NOVI-gebied.	College van d&h	z.s.m.	